

ТЕРАСОВІ КОМПЛЕКСИ РІЧКОВИХ ДОЛИН СОЛОТВИНСЬКОЇ УЛОГОВИНИ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ

Ярослав Кравчук, Василь Чалик, Мирослав Іваник
Львівський національний університет імені Івана Франка

Вступ. Під річковими або долинними терасами, вслід за І.С. Щукіним [14], розуміємо такі морфологічного характеру утворення, у формуванні яких безпосередню участь брала ерозійна та акумулятивна діяльність ріки, яка протікає по даній долині. Досить поширені в річкових долинах Солотвинської улоговини псевдотераси, зокрема зсувного походження, структурні та конусів виносу, не розглядаються в даній статті.

Долини р. Тиси та її головних правих приток – Ріки, Терєблї, Терєсви, Апшиці є великими успадкованими морфоскульптурними елементами, які займають значну площу в Солотвинській улоговині. Через це вивчення рельєфу річкових долин Солотвинської улоговини має не тільки наукове, а й практичне значення.

Дослідження терасових комплексів у річкових долинах басейну р. Тиси, яке розпочате в 20-х роках минулого століття, продовжується більше 80 років. Дуже часто ці матеріали поєднувалися з вивченням денудаційних і акумулятивних поверхонь, а також пліоцен-плейстоценових відкладів. Серед відомих дослідників варто згадати С. Рудницького, В. Шауєра, Г. Алфер'єва, М. Єрмакова, О. Спиридонова, Г. Раскатова, П. Цися, І. Гофштейна, Т. Піотровську, А. Кожевникова, М. Демедюка та ін. [1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10]. Великий обсяг робіт з вивчення четвертинних алювіальних відкладів був виконаний Закарпатською геолого-розвідувальною експедицією, що дало можливість отримати кількісні показники потужності алювію, його участі в будові терас, а також уточнити їх вік.

Помітний внесок у вивчення рельєфу Солотвинської улоговини належить співробітникам кафедри геоморфології Львівського університету, які в 1965-1968 р.р. проводили геоморфологічну зйомку в Українських Карпатах, зокрема і в межах Солотвинської улоговини (Чалик В.І.) [12, 13]. У 1985-1987 р.р. на замовлення Закарпатської ГРЕ геоморфологічні дослідження проводилися в долинах Ужа, Тиси і Терєблї (Шушняк В.М., Гнатюк Р.М.).

Характеристика терасових комплексів. Протягом тривалого періоду вивчення терасових комплексів річкових долин Українських Карпат, зокрема у Солотвинській улоговині, більшість дослідників дійшли згоди щодо кількості терас, їх морфологічних характеристик і будови. Деякі розбіжності залишаються при встановленні їх віку, що пояснюється невеликою кількістю аналітичних даних, великою мінливістю спектру терас, характером алювію в окремих долинах. Питання визначення віку ускладнюється також тим, що за рідкими винятками, алювій терас передгірних рік улоговин має досить

одноманітну будову. Для заплавлених фацій алювію характерна відсутність горизонтів похованих ґрунтів, палеонтологічних залишків, артефактів.

Поряд з цим, у будові терасового комплексу річкових долин Солотвинської улоговини спостерігаються і спільні для певних терасових рівнів закономірності, які полягають у доволі витриманій сталості відносних висот, послідовному наростанні інтервалів висот при збільшенні віку терас. Витримана сталість відносних висот терас (з деякими відхиленнями) простежується не тільки в Солотвинській улоговині, але й в межах гірської частини Карпат і Передкарпаття, що свідчить про прояв у плейстоцені ритмічних рухів регіонального характеру і дозволяє робити співставлення з сусідніми регіонами.

Як свідчать дані геолого-геоморфологічних і геофізичних досліджень, закладання річкових долин Солотвинської улоговини приурочені до розломів донеогенового фундаменту, які були успадковані розривними порушеннями в міоценових моласах. Розвиток терасових комплексів тісно пов'язаний з диференційованим характером неотектонічних рухів, про що свідчать деякі відмінності в кількості і відносних висотах терас, а також їх типах. Щодо змін потужності алювію, фаціальних ознак, то це може бути свідченням змін клімату в плейстоцені.

У річкових долинах Солотвинської улоговини чітко фіксується чотири надзаплавні тераси. Більш давні тераси зустрічаються фрагментами, або ж зливаються з вододільними денудаційно-аккумулятивними поверхнями і є реліктами давньої гідросітки. По сім надзаплавних терас зафіксовані в долинах рік Тиси і Тересви. А.В. Кожевников [3] виділяв у Солотвинській улоговині до 10 надзаплавних терас і вважав межиріччя Тересви–Ріки «найбільш сприятливим районом, опорним для встановлення еталонної послідовності терас в межах Закарпаття». На основі проведеної геоморфологічної зйомки з цим не погодилися Т. Піотровська [9, 10] і В. Чалик (1967-1968 рр.), які вважали, що на межиріччі Тересви–Ріки в плейстоцені відбувалися активні диференційовані неотектонічні рухи, що сприяли значній перебудові давньої гідросітки. Неабияку роль в ускладненні цих рухів відіграли підняття Данилово-Тереблянського і Нанківського соляних куполів. Якщо навіть вважати, що вершини Скридей і Плоска є останцями давніх різновікових терас, то їх кількість не перевищить восьми (табл.).

Терасовий комплекс долини р. Тиси. Терасовий комплекс долини р. Тиси дещо відрізняється від долин найбільших правих приток, насамперед відносними висотами низьких терас. Це пов'язано з відмінностями в морфології і структурі їх долин, а також з історією їх формування. Ріка Тиса в межах Солотвинської улоговини має поздовжню долину, а її головні притоки – поперечні долини по відношенню до простягання геологічних структур.

Русло р. Тиси складене валунами, зрідка ефемерними утвореннями піщаних кіс і валів, і тільки на сході улоговини (поблизу с. Біла Церква) в руслі ріки місцями відслонюється корінний цоколь. Потужність алювію коливається від 0,2-0,5 м до 2-3 м.

Заплава майже на всьому протязі має низький і високий рівні. Низька заплава (0,5-1,0 м) простягається вузькою смугою вздовж русла з наявністю островів. Складена гравійно-галечниково-валунним шаром, перекритим тонким прошарком піщаного матеріалу. Висока заплава (1,5-2,5 м) має чітко виражену двохчленну будову. Руслова фація алювію складена валунами і гальками з гравійно-піщаним заповнювачем. Заплавна фація перекриває грубоуламковий алювій, складена супісками, піском і суглинками з включеннями дрібної гальки. Потужність дрібноземного шару коливається від 0,5 до 2,0-2,5 м. Співвідношення потужностей руслової і заплавної фацій алювію високої заплави фіксує характер прояву новіших рухів на окремих ділянках долини р. Тиси. На відміну від низької заплави з її нерівною, горбисто-западинною поверхнею, поверхня високої заплави переважно рівна, з улоговинними зниженнями – слідами староріч. Ширина заплави мінлива – від декількох сот метрів до 1-2 км. Між селами Стеблівка і Вишково заплава розширюється до 4-5 км, де тільки на лівобережній частині долини ширина високої заплави становить більше 3 км.

Таблиця

Усереднені висоти терас (м)
для рік Солотвинської улоговини Українських Карпат
(Кравчук, Чалик, 2012 з уточненнями) [8]

Тераси	Річки					
	Тиса	Ріка	Теребля	Тересва	Апшиця	Вік
Заплава	0,5-1,0 1,5-2,5	1,5-2,0	0,5-1,5	1,5-2,0	0,5-1,0	Голоцен
Перша	5,0-10,0	4,0-6,0 7,0-10,0 (с.Горинчово)	3,0-4,0	3,0-5,0	3,0-6,0	
Друга	8,0-10,0 (м. Хуст); 18,0-23,0 (с.Бедевля)	7,0-10,0 (с. Іза); 15,0-20,0 (с.Горинчово)	8,0-10,0	8,0-11,0	10,0-13,0	Верхній плейстоцен
Третя	25-30 33-36 (сміт. Солотвино)	20,0-25,0	22,0-27,0	25,0-28,0	15,0-20,0	
Четверта	45,0-60,0	30,0-35,0 (м. Хуст) 40,0-50,0 (с.Горинчово)	40,0-46,0	35,0-40,0	30,0-35,0	Середній плейстоцен
П'ята	80,0-110,0			60,0-75,0		Нижній плейстоцен
Шоста	130,0-160,0			90,0-110,0		
Сьома	180,0-220,0			150,0- 170,0		Верхній пліоцен

Перша надзаплавна тераса простежується вздовж всієї долини р. Тиса. Між смт. Великий Бичків і гирлом р. Тересви ширина тераси (на правому березі) не перевищує 1,0-1,5 км. Нижче гирла р. Тересви до м. Хуста тераса розширюється від 2 км (м. Тячів) до 3-4 км (смт. Буштино), має рівну, слабо нахилену на південь поверхню з відносними висотами від 5 до 10 м. Як і висока заплава, перша тераса має двохчленну будову. Валунно-галечникова руслова фація (потужність 4-8 м) перекривається шаром суглинків, іноді супісків і пісків, потужністю від 1,5 до 2-3 м.

Друга надзаплавна тераса зустрічається окремими фрагментами довжиною 0,5-1,5 км від гирла р. Тересви до м. Хуста. Відносні висоти поступово зменшуються від 18-23 м біля с. Бедевля до 8-10 м у м. Хусті. У цьому ж напрямку спостерігається занурення рівня першої тераси та її злиття з високою заплавою. Друга тераса біля м. Тячів і с. Велятина – ерозійно-аккумулятивна, південно-західніше с. Бороняви – аккумулятивна з шаром жовто-бурих суглинків і глин потужністю 6-8 м, які перекривають валунно-галечникові відклади.

Третя і четверта надзаплавні тераси є ерозійно-аккумулятивного типу і мають подібну будову. Руслова фація третьої тераси представлена середнім і великим галечником з включенням валунів і залягає на корінному цоколі з пісковиків і сланцюватих глин. Заплавний алювій складений жовто-бурими суглинками і глинами потужністю 5-10 м. Висота тераси – 25-30 м. Біля смт. Солотвино третя тераса деформована соляним куполом і її відносна висота становить 33-36 м. Загальна потужність алювію, яка зафіксована у закинутій шахті, становить 28-30 м. Ширина тераси біля смт. Солотвино – 1,5-2,0 км.

Четверта тераса в долині р. Тиса зустрічається невеликими фрагментами з відносними висотами в межах 45-60 м.

П'ята і шоста тераси найчастіше представлені слабо нахиленими майданчиками на місцевих вододілах. Переважно це ерозійно-аккумулятивні утворення з добре збереженим шаром охристо-бурих суглинків, які залягають на гравійно-галечникових відкладах з включенням валунів.

На межиріччі Тиси-Апшиці біля с. Діброва п'ята тераса має висоту 80-110 м, східніше фіксується рівень шостої тераси (130-160 м). Слабонахилені (до 5°) майданчики з фрагментами шостої тераси добре простежуються в околицях с. Бедевля на відносних висотах 120-140 м.

Фрагменти п'ятої і шостої терас часто зустрічаються на межиріччях Ріки-Хустеця-Байлової, де потужність алювію сягає 12-14 м і добре простежуються сліди перебудови давньої гідросітки.

Фрагменти сьомої ерозійної тераси відносною висотою 180-220 м зафіксовані на лівобережжі р. Тиси в районі с. Вишкова і в Хустських воротах. Їх рівень добре співставляється з Боронявською денудаційно-аккумулятивною поверхнею (терасою).

У долині р. Ріки добре простежується заплава, а також перша, друга і четверта надзаплавні тераси. Третя тераса зустрічається епізодично невеликими

фрагментами. Відносні висоти всіх терас зростають вгору по долині р. Ріки, і вниз по течії вони поступово занурюються і зливаються з нижчими терасами.

Так, наприклад, в околицях м. Хуста перша тераса зливається з 1,5-2-метровою заплавою, вище по течії (3-4 км) біля с. Іза її висота збільшується до 4 м, а біля с. Горинчово (північна межа Солотвинської улоговини) перша тераса ділиться на три локальні тераси висотою 5,7 і 10 м, на що вперше звернула увагу і описала Т. Піотровська (1966) [10].

Друга тераса північніше м. Хуста зливається з рівнем першої тераси, північно-східніше біля с. Іза вона має висоту 7-10 м, а біля с. Горинчово – 15-20 м. Четверта тераса біля м. Хуста має висоту 30-35 м, а біля с. Горинчово – 40-50 м. У нижній течії р. Ріки тераси акумулятивні, а на північно-східній границі улоговини – ерозійно-акумулятивні.

Такі особливості терасового комплексу в долині р. Ріки свідчать про значну амплітуду підняття північно-східної частини Хустського блоку і занурення його південно-західної частини.

У долині р. Теремлі добре виділяється дві ділянки – верхня і нижня, які відрізняються між собою кількістю терас і віком. Перша ділянка займає відрізок долини від південних околиць с. Драгово до с. Дулово шириною 6-7 км. На обох берегах долини тут представлено чотири надзаплавних тераси.

Від околиць сіл Кричово і Чумалево до сіл Дулово і Угля на лівобережжі р. Теремлі добре представлені заплава (0,5-1,5 м) і перша надзаплавна тераса (2,5-4,0 м). Друга тераса (8-10 м) простягається вузькою смугою (80-100 м) і утворює чіткий уступ до першої тераси. В уступі відслонюються жовто-бурі суглинки (1,5-2,0 м), які підстелюються валунно-галечниковим горизонтом.

Третя тераса висотою 22-27 м на всьому протязі має виразний уступ до нижчих терас, в її будові, як і другої тераси, беруть участь суглинки (до 3 м) і галечники. Її ширина північніше с. Колодного між долинами рік Теремлі і Малої Угольки становить 2,5-3 км, долиною р. Одарів, в якій сформувалася тільки заплава шириною 300-350 м, поверхня третьої тераси поділена на дві майже рівні ділянки. Мікрорельєф поверхні тераси представлений купинами біогенного походження, а також суфозійними блюдцеподібними западинами діаметром до 10-20 м і глибиною 0,3-0,5 м.

На західній околиці с. Угля над долинами Угольки та Одаріва піднімаються останці четвертої тераси з відносними висотами 40-46 м, високий цоколь якої перекритий малопотужним шаром суглинків з галькою дрібних і середніх розмірів.

На правобережжі р. Теремлі в районі с. Чумалево над заплавою (до 1,5 м) простежується три надзаплавні тераси висотою: перша (3-4 м), друга (8-10 м) і третя (20-25 м). Перша і друга тераси простежуються смугою не більше 700-800 м, третя має ширину біля 2 км і за простяганням входить у долину невеликої і маловодної долини р. Байлової. Південніше с. Чумалево на правобережжі р. Теремлі третя тераса більше не зустрічається, що свідчить про перебудову долини р. Теремлі після формування третьої тераси.

Нижня частина долини р. Терєблї від с. Дулово до гирла зайнята переважно заплавою і першою надзаплавною терасою, місцями другою. При перетині Данилово-Терєблянської солянодіапірової структури русло ріки робить крутий вигин, обтікаючи складку зі сходу. Ширина долини тут (район с. Терєбля) біля 3,5 км, а нижче по течії біля с. Вонігове вона звужується до 1,5 км. За даними буріння свердловин в околицях с. Терєбля потужність алювію над склепінням соляного куполу становить 23-26 м. Велику потужність тут алювіальних відкладів В. Чалик [13] пояснює переважанням прояву екзогенних процесів (інтенсивний розмив і розчинення солей) над ендегенними (підняття солянодіапірової складки).

Долина р. Терєсви представлена найповнішим спектром терас, які зосереджені переважно на лівобережжі. Після перетину Стрімчакової зони і виходу у Солотвинську улоговину долина р. Терєсви помітно розширюється у районі с. Ганичі, де чітко простежуються 5 надзаплавних терас з добре розвинутими горизонтами галечникового алювію.

Русло ріки на відрізку долини між селами Ганичі-Нерєсниця часто врізується в корінні породи, заплава висотою 1,5-2,0 м порівняно вузька (150-300 м). Нижче за течією, аж до гирла, заплава розширюється до 1,0-1,5 км. Русло сильно розгалужується і утворює багато островів. Перша тераса висотою 3-5 м разом із заплавою утворюють широке днище долини (до 2-3 км), яке затоплюється під час потужних весняно-літніх паводків.

Комплекс із семи надзаплавних терас можна простежити від с. Нерєсниця до с. Крива. Цоколь ерозійно-аккумулятивної другої тераси перекритий валунно-галечниковим горизонтом (2-3 м) і жовто-бурими суглинками (1-2 м). Відносна висота тераси 8-11 м, ширина – 150-200 м.

Третя тераса має відносну висоту 25-28 м і ширину 200-250 м. На її корінному цоколі висотою 18-20 м залягає 5-метровий шар галечників, який перекритий 2-3-метровим шаром суглинків.

Четверта надзаплавна тераса (35-40 м) має подібну будову до третьої, але вона має переривчасте простягання. Місцями вище тилового шва четвертої тераси розміщені спадисті і сильнеспадисті східчасті схили, на поверхні яких є багато гальки і дрібних валунів. Цей схил є результатом розмиву поверхні п'ятої тераси (60-75 м) і уступу шостої.

На відносних висотах 90-110 м фіксується слабонахилена поверхня з розсипами гальки шостої надзаплавної тераси. Найвищий рівень, що виходить на місцевий вододіл, помічений на відносних висотах 150-170 м (ймовірно сьома тераса). На поверхні зустрічаються поодинокі гальки пісковиків.

Фрагменти п'ятої, шостої, рідше сьомої надзаплавних терас простежуються також на правобережжі між селами Терново і Крива у вигляді вузьких смуг. Погана збереженість терас на правобережжі пояснюється активним розвитком тут зсувних процесів. Відмінності у будові схилів долини р. Терєсви можна пояснити тим, що долина закладена вздовж поперечного розлому, з яким пов'язаний різний режим неотектонічних рухів.

Долина Апшиці ділиться на два відрізки: верхній меридіонального простягання і нижній майже широтного простягання. Верхня ділянка між селами Водиця і Верхнє Водяне має яскраво виражену асиметричність, закладена вздовж поперечного розлому, який розділяє Монастирецьку зону Мармарошських стрімчаків і Солотвинську западину. Тут добре простежується тільки заплава з відносними висотами 0,5-1,0 м і дві надзаплавні цокольні тераси – перша (3-6 м) і друга (10-13 м). Загальна ширина долини не перевищує 300-400 м.

Нижче по течії від с. Верхнє Водяне до с. Грушево долина має майже широтне простягання. На цій ділянці, крім першої і другої надзаплавних терас, зустрічаються третя і четверта тераси висотою відповідно 15-20 м і 30-35 м. У селі Верхньому Водяному фрагмент четвертої тераси представлений ерозійним останцем з відсною висотою 32-35 м. На східній околиці с. Діброва на правобережжі є зигзагоподібний виступ третьої тераси висотою 15-20 м, який нагадує ввігнуту дамбу, що перетинає долину. Корінний цоколь представлений чергуванням пісковиків, алевролітів і глин, які перекриваються 2-3-метровою товщею алювію.

Поблизу гирла перша тераса р. Апшиці зливається з терасою р. Тиси, долина розширюється до 2,0-2,5 км. Розширення долини простежується також на північний схід, захоплюючи нижню частину долини р. Глибокого Поток.

У долинах другорядних рік Солотвинської улоговини (Хустеця, Помийниці, Тячівця, Глибокого Поток) добре простежуються тільки заплава і перша надзаплавна тераса, що свідчить про їх молодий вік. Виняток становить тільки долина р. Хустеця, де над сучасною долиною збереглися фрагменти терас (денудаційно-аккумулятивні поверхні) давньої гідросітки.

Долини головних притоків р. Тиси (Ріки, Терєблі, Терєсви) впоперек прорізують низькогірні та височинні елементи рельєфу Солотвинської улоговини, які за віком є молодшими, ніж самі ріки. Через це найприйнятнішою гіпотезою їх закладання є антецедентна. Якщо ж погодитися з тим, що в межах Солотвинської улоговини в паноні-понті, пліоцені-ранньому плейстоцені існували поверхні вирівнювання, то цілком прийнятною є також епігенетична гіпотеза закладання сучасних долин Солотвинської улоговини.

У межах Зовнішніх (Флішових) Карпат ці долини були закладені набагато раніше. Щодо характеру їх закладання, то існують різні гіпотези, за якими їх відносять до ерозійно-тектонічних, наскрізних або долин прориву, сформованих внаслідок регресивної ерозії та ін.

Список літератури:

1. Геология СССР. Карпаты, т. 48, часть I, Геологическое описание. Изд. "Недра", 1966. – 538 с.
2. Геоморфология осевой зоны Восточных Карпат (под ред. Г.С. Ананьева) Изд. МГУ, 1981. – 129 с.
3. Кожевников А.В. К стратиграфии антропогенных отложений бассейна р. Тисы. // Очерки по геологии советских Карпат. Вып. 1, Изд. МГУ, 1966. – С. 132-150.

4. Кожевников А.В. Новое о геоморфологии и новейшей тектонике междуречья Теремли и Рики (Закарпатье). Вестник МГУ, сер. геол., № 2, 1965.
5. Кравчук Я. Геоморфология Полонинсько-Черногірських Карпат / Я. Кравчук. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. – 187 с.
6. Кравчук Я. Рельєф Вулканічного пасма Українських Карпат / Я. Кравчук, Б. Хомин. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. – 185 с.
7. Кравчук Я., Чалик В. Геоморфологічна регіоналізація Солотвинської (Верхньотисенської) улоговини Українських Карпат Зб. наук. праць “Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій”. Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка. Львів, 2012. – С. 329-339.
8. Кравчук Я., Чалик В. Типологічні особливості рельєфу Солотвинської (Верхньотисенської) улоговини Українських Карпат // Зб. наук. праць “Проблеми геоморфології і палеогеографії Українських Карпат і прилеглих територій”. Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка. Львів, 2012. – С. 318-328.
9. Пиотровская Т.Ю. Особенности строения рельефа горной области Закарпатья, обусловленные неотектоническими движениями // Вестник МГУ, сер. геол., № 5, 1964. – С. 28-35.
10. Пиотровская Т.Ю. Неотектоника и выражение ее в рельефе Закарпатья (бассейн р. Тисы). Автор. диссерт. к-та геол.-минерал. наук, М., 1966.
11. Раскатов Г.И. Четвертичная система / Г.И. Раскатов // Геология СССР. т. 43, ч. 1, гл. 4: Карпаты. М., Недра, 1966. – С. 267-320.
12. Чалик В.І. Основні риси рельєфу і сучасні геоморфологічні процеси Солотвинської улоговини / В.І. Чалик. Географія і меліорація ґрунтів. Вид. Львів. у-ту. – Львів, 1974. – С. 97-104.
13. Чалик В.І. Морфоструктурні особливості і сучасні геоморфологічні процеси в Солотвинській улоговині// Географічні дослідження в Україні. Київ, 1975 – С. 161-166.
14. Щукін І.С. Общая геоморфология. В трех томах. – т. 1., М.: изд-во Моск. у-та, 1960. – С. 277-300.

ТЕРРАСОВЫЕ КОМПЛЕКСЫ РЕЧНЫХ ДОЛИН СОЛОТВИНСКОЙ КОТЛОВИНЫ УКРАИНСКИХ КАРПАТ

Я. Кравчук, В. Чалык, М. Иванык

Проанализировано террасовые комплексы главных долин в пределах Солотвинской котловины – Тиссы, Рики, Теремли, Тересвы, Апшицы. Отмечено важную роль дифференцированных неотектонических движений, а также поперечных разломов в заложении речных долин. Активные дифференцированные движения в плейстоцене способствовали значительной перестройке гидросети. Акцентировано на том, что долины Солотвинской котловины формировались старшими по возрасту реками Внешних (Флишевых) Карпат.

Ключевые слова: Солотвинская котловина, террасовый комплекс, дифференцированные неотектонические движения, долины, аллювий.

RIVER TERRACED COMPLEXES OF THE SOLOTVYNO VALLEY IN THE UKRAINIAN CARPATHIANS

Y. Kravchuk, V. Chalyk, M. Ivanyk

Terraces complexes of the biggest rivers of the Solotvyno Valley in the Ukrainian Carpathians have been analyzed: Tysa, Rika, Tereblia, Teresva, Apshytsia rivers. The important role of neotectonic movements differentiation as well as of transverse fractures in the river valleys

forming has been confirmed. Intensive different trends movements in the Pleistocene contributed to noticeable reorganization of the ancient hydrographic network. It has been made an emphasis on a fact that analyzed river valleys were formed by the old rivers of the External (Flysch) Carpathians.

Key words: Solotvyno Valley, terraced complexes, neotectonic movements differentiation, valleys, alluvium.